اخبار کوتاه

وزیر راه: بلیت را گران نکنید

وزیر راه و شهرسازی گفت: تا رفع اختلاف نظر بین سازمان هواپیمایی و انجمن شرکت‌های هوایی، ضروری است ایرلاین‌ها از اقدام ناهماهنگ در افزایش نرخ بلیت هواپیما خودداری کند.

به گزارش پیام آشنا: دوشنبه بعد از افزایش ۴۰ درصدی قیمت بلیت هواپیما بدون رضایت سازمان هواپیمایی، نشست شورای عالی هواپیمایی کشوری با حضور «محمد اسلامی» وزیر راه و شهرسازی و سایر اعضای این شورا با دستور کار «بررسی افزایش قیمت بلیت هواپیما» در محل ساختمان دادمان تشکیل شد.
بر اساس اعلام وزارت راه و شهرسازی، بررسی اقدام شرکت‌های هواپیمایی در افزایش نرخ بلیت هواپیما یکی از دستورات این نشست بود.
اسلامی در این نشست و در جمع‌بندی موارد مطرح شده گفته است: ضروری است که انجمن شرکت‌های هواپیمایی از اقدام ناهماهنگ با شورای عالی هواپیمایی کشوری در افزایش نرخ بلیت هواپیما خودداری کند.

عرضه سیمان در بورس ادامه خواهد یافت

عضو کمیسیون صنایع مجلس با بیان اینکه رانت‌جویان زیر بار عرضه سیمان در بورس نمی‌افتند، گفت: نه تنها این عرضه متوقف نمی‌شود بلکه برای کار خاتجائی که وارد این عرضه شوند مشوق در نظر گرفته می‌شود.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، علی جدی، با بیان اینکه عرضه کالاهای انحصاری در بورس به کاهش رانت کمک می‌کند، گفت: مصرف داخلی سیمان کمتر از ۶۰ درصد است و مابقی مازاد محسوب می‌شود، اما به دلیل اینکه این محصول در دست عده‌ای خاص به صورت انحصاری وجود دارد، به راحتی بازار سیمان را در دست گرفته بودند.
عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس افزود: گستره رانت و عدم شفافیت در حوزه سیمان به قدری بالاست که بازیگران اصلی این حوزه نرخ را در بازار حتی ۲ برابر نیز بالاتر بردند.
وی ادامه داد: متأسفانه بازار سیمان توسط ۱۵ نفر می‌چرخد و آن هم رایزنه واگذاری‌های ناشی از رانت بوده است. در واقع عده‌ای خاص وارد حوزه سیمان شدند و بازار را به دلخواه خود چرخاندند.
جدی گفت: عرضه سیمان در بورس یکی از راه حل های مناسب برای مقابله با دلال بازی و زدوبند فضای رانتی است. ورود سیمان به بورس موجب کاهش عدم شفافیت‌ها، ایجاد تعادل در قیمت و همچنین تنظیم بازار خواهد شد.
عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس با بیان اینکه سوداگران زیر بار عرضه سیمان در بورس نمی‌رفتند، گفت: هفته گذشته در جلسه‌ای با مسئولان وزارت صمت قرار شد برای کارخاتجائی که سیمان خود را در بورس عرضه کنند مشوق‌هایی در نظر گرفته شود همچنین کارخاتجائی که وارد بورس شوند معاف از قطعی برق می‌شوند.
وی تصریح کرد: عرضه سنتی سیمان موجب می‌شود عده‌ای خاص کالا را خریداری کنند و رانت‌های کلانی به دست آورند اما با عرضه در بورس، شفافیت عرضه افزایش می‌یابد و مصرف کنندگان به راحتی می‌توانند سیمان بخرند. بنابراین عرضه سیمان در بورس به قوت خود ادامه خواهد یافت.
جدی تاکید کرد: همه مشکلات ما در اکثر بخش‌های اقتصادی کشور از جمله سیمان و خودرو مربوط به انحصاری بودن مسیرهای تولید و توزیع است.

اقلام پروتئینی و مواد غذایی در صدر تخلفات صنفی

به گفته معاون نظارت و بازرسی سازمان صنعت، معدن و تجارت (صمت) تهران، بیشترین عناوین تخلف مکشوفه در بازرسی‌های تیر ماه، گرانفروشی، کم فروشی، تقلب و عدم صدور فاکتور معتبر و کالایی که بیشترین تخلف را داشته نیز اقلام پروتئینی و مواد غذایی بوده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، سعید محمدی پور از انجام بیش از ۶۹ هزار بازرسی در تیرماه امسال خبر داد و گفت: در این مدت ۶۱۹۸ پرونده تخلف به ارزش ۱۹۰ میلیارد تومان تنظیم و به مراجع ذیربط ارجاع شده است.
به گفته وی بیشترین عناوین تخلف مکشوفه در این بازرسی‌ها گرانفروشی، کم فروشی، تقلب و عدم صدور فاکتور معتبر و کالایی که بیشترین تخلف را داشته نیز اقلام پروتئینی و مواد غذایی بوده است.
معاون نظارت و بازرسی سازمان صمت تهران همچنین از انجام بیش از ۶۳۶۰ بازرسی در زمینه قاچاق مواد غذایی اعم از گوشت وارداتی، برنج، چای و روغن خام در تیر ماه خبر داد که ارزش تخلفات کشف شده در نتیجه آن ۱۷۰ میلیارد تومان بوده است.
محمدی پور در پایان با اشاره به انجام بیش از ۴۰۰۰ گشت مشترک در این ماه، گفت: در این گشت‌های مشترک ۴۹۷۵ بازرسی با ۶۶۵ پرونده تخلف به ارزش سه میلیارد و ۵۲۷ میلیون تومان تنظیم شده و به مراجع مربوطه ارجاع شده است.
گفتنی است که طبق قانون نظام صنفی گران‌فروشی، کم‌فروشی، تقلب، احتکار، عرضه خارج از شبکه عدم اجرای ضوابط قیمت‌گذاری و توزیع، فروش اجباری، عدم درج قیمت و عدم صدور صورتحساب از جمله مهم‌ترین تخلفات صنفی است.
همچنین بر اساس قانون صنفی باید درآمدهای ناشی از جریمه‌های دریافتی به حساب خزانه واریز شود و معادل آن در بودجه‌های سنواتی منظور و توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت پس از تأمین بار مالی ماده (۴۴) این قانون به‌طور مساوی در اختیار سازمان تعزیرات حکومتی، اتاق اصناف ایران و وزارت صنعت، معدن و تجارت قرار گیرد تا در اجرای این قانون هزینه کنند اما اتاق اصناف بارها نسبت به دریافت نکردن این بودجه گلایه کرده است.

تکذیب افزایش قیمت ۴۰ درصدی بلیت قطار

رئیس انجمن صنفی شرکت‌های حمل و نقل ریلی و خدمات وابسته اعلام کرد: تا کنون افزایش قیمتی در نرخ بلیت قطار نداشته‌ایم و درخواست ما برای سال ۱۴۰۰ رد شده است اما در صورت موافقت از ابتدای شهریور ماه ۲۰ درصد قیمت بلیت قطار که نیمه دوم سال گذشته قرار بود افزایش یابد به نرخ‌ها اضافه خواهد شد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، محمد رجبی درباره انتشار خبرهایی مبنی بر افزایش ۴۰ درصدی قیمت بلیت قطار اظهار کرد: این خبر به هیچ وجه صحت ندارد و در مرداد ماه نیز قیمت بلیت قطار با همان نرخ سابق عرضه شده است. هیچ افزایش قیمتی نداشته‌ایم.
وی مخالفت برخی مسئولان را دلیل عدم افزایش ۴۰ درصدی قیمت بلیت اعلام کرد و افزود: قرار بود درخواست ما برای افزایش ۴۰ درصدی نرخ بلیت قطار در سال ۱۴۰۰ در شورای عالی هماهنگی ترابری بررسی و تصویب شود تا بتوانیم هزینه‌های خودمان را مدیریت کنیم اما با مخالفت‌هایی که صورت گرفت این موضوع از دستور کار خارج شد.

رشد ۴۰ درصدی تولید ماشین لباس‌شویی در بهار ۱۴۰۰

بررسی آمارهای رسمی منتشره وزارت صنعت، معدن و تجارت حاکی از تولید ۲۹۶ هزار و ۸۰۰ دستگاه انواع ماشین لباس‌شویی توسط شرکت‌های داخلی از ابتدای امسال تا پایان خرداد ماه و رشد ۴۰ درصدی آن در هم‌سنجی با پارسال است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، در بهار سال ۹۹ کارخانجات داخلی موفق به تولید ۲۱۲ هزار دستگاه ماشین لباس‌شویی شده بودند.
برپایه این آمارها، تولیدکنندگان لوازم خانگی سه ماهه نخست امسال را با تولید ۴۸۲ هزار و ۷۰۰ دستگاه یخچال و فریزر به پایان بردند. آماری که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته (تولید ۳۷۳ هزار و ۷۰۰ دستگاه) رشد ۲۹.۱ درصدی نشان می‌دهد.
همچنین تا پایان خرداد ماه کار خانجات داخلی با ثبت رشد ۱۹.۹ درصدی در تولید تلویزیون، ۲۶۸ هزار و ۹۰۰ دستگاه از این محصول تولید کردند. این در حالی است که آمار بهار ۹۹ تلویزیون‌سازان ۲۴۲ هزار و ۲۰۰ دستگاه بود.

تب ودیعه بالا گرفت

افزایش عرضه ملک کلیدنخورده به بازار اجاره

بررسی‌های میدانی از بازار اجاره مسکن شهر تهران نشان می‌دهد ودیعه‌های درخواستی موجران برای واحدهای مصرفی به حداقل ۲۰۰ تا ۳۰۰ میلیون تومان افزایش یافته است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، بازار رهن و اجاره مسکن در این روزها وضعیت پُرتنشی دارد؛ برخی معتقدند مصوبات ستاد ملی مقابله با کرونا تأثیر مثبت در کنترل قیمت‌ها داشته و برخی هم می‌گویند سیاست تثبیت قیمت‌ها با تعیین سقف برای اجاره بها، تأثیری نداشته است.
این در حالی است که یک عضو هیئت مدیره اتحادیه مشاوران املاک تهران از تمدید بخش مهمی از قراردادهای اجاره مسکن سال گذشته در تهران خبر داده و می‌گوید که وضعیت بازار اجاره مسکن مناسب نیست.
بررسی‌های میدانی نشان می‌دهد که به دلیل کاهش شدید فایل‌های اجاره و درنتیجه افزایش سرسام‌آور اجاره بها حتی در فاصله یک ماه و نیم از آغاز فصل جابه‌جایی مستأجران، بیشتر اجارنشینان متمایل به تمدید قرارداد اجاره بها بدون مراجعه به شورا‌های حل اختلاف و حاضر به مصالحه با موجر و پیروی از نرخ‌های پیشنهادی آنها هستند؛ با این حال برخی مشاوران املاک نیز از فروکش کردن تب جابه‌جایی و بازگشت نسبی آرامش به بازار اجاره بها به خصوص برای خانوارهای متوسط رو به بالای شهری (دهک‌های ۶ و ۷) خبر می‌دهند. اگرچه ستاد ملی مقابله با کرونا سقف افزایش اجاره بها در تهران را ۲۵ درصد اعلام کرد، اما تورم اجاره بهای مسکن ۱۲ ماهه منتهی به تیر ماه که اخیراً مرکز آمار ایران آن را برای همه خانوارهای شهری کشور اعلام کرده، ۲۸ درصد است که نشان می‌دهد در تهران و کلانشهرها قطعاً سقف تعیین شده از سوی این ستاد، رعایت نشده و بسیاری از موجران (اقلامی بالاتر از ۲۵ درصد) از مستأجران مطالبه کردهاند.

مقایسه بازار اجاره مسکن در تابستان ۱۳۹۹ با تابستان ۱۴۰۰

نگاهی به برخی فایل‌های اجاره مسکن رسیده از مشاوران املاک در مناطق پُرتقاضای تهران نشان می‌دهد که مثلاً در منطقه ستارخان موجران تقاضای ودیعه مسکن ۴۰۰ تا ۵۰۰ میلیون تومانی برای رهن کامل واحدهای ۶۰ تا ۷۵ متری می‌کنند. در صورت کاهش رقم ودیعه به ۲۵۰ تا ۳۰۰ میلیون تومان، اجاره بهای ماهانه ۲۵ تا ۳ میلیون تومان نیز در قرارداد ذکر می‌شود. همچنین در مناطق ارزان‌تر در جنوب و جنوب شرق تهران رهن کامل به ۲۰۰ میلیون تومان یا ۱۰۰ میلیون تومان ودیعه و ۲ میلیون تومان اجاره ماهانه رسیده و مستأجران می‌توانند واحدهای نوساز تر و با امکانات اقامتی بیشتر را در برخی مناطق میانی و جنوبی پایتخت با قیمت‌های ۳۰۰ میلیون تومان ودیعه پیدا کنند.
قیمت‌های مذکور اجاره مسکن در سال جاری در حالی است که واحدهای مشابه در تابستان سال گذشته با قیمت‌هایی حدوداً ۵۰ تا ۸۰ درصد پایین‌تر به بازار اجاره عرضه شده بودند؛ به گفته برخی مشاوران املاک، تابستان سال قبل در محله‌های ارزان‌تر و میانی پایتخت، واحدهای مسکونی ۵۰ تا ۷۰ متری با ودیعه حداکثر ۱۵۰ میلیون تومان و اجاره ماهانه حداکثر ۳ میلیون تومان به مرحله قرارداد می‌رسیدند.
با این حال مشکل اصلی کمبود فایل‌های اجاره بها یا قیمت مناسب برای واحدهای دارای امکانات آسانسور و پارکینگ است و بیشتر فایل‌هایی که پیدا می‌شود، مربوط به مناطق ۱ تا ۳ هستند که از توان خانوارهای دهک‌های ۴ و ۵ خارج است.

تأثیر اجرای قانون مالیات بر خانه‌های خالی در عرضه واحدهای مسکونی کلیدنخورده

به گفته برخی مشاوران املاک، به دلیل آنکه وزیر راه و شهرسازی اخیراً اجرای قانون مالیات بر خانه‌های خالی در مرداد ماه سال جاری خبر داده، یکی از اتفاقات خوبی که در بازار اجاره مسکن دیده می‌شود، افزایش عرضه واحدهای مسکونی در مناطق یک تا ۳ پایتخت است.
یک مشاور املاک فعال در منطقه ۱ تهران به خبرنگار مهر گفت: اگرچه هنوز هم این واحدها با قیمت‌های بالا در حال عرضه هستند اما با توجه به افزایش تعداد آنها، رقابت میان مالکان برای تسریع در عرضه دیده شده که به شکست قیمت‌ها در روزهای آینده منجر می‌شود.
این مشاور املاک گفت: واحدهای کلیدنخورده و تا کمتر از ۵ سال ساخت که در سال‌های اخیر خالی نگه داشته شده‌اند و اکثراً متراژ زیر ۱۰۰ متر دارند با قیمت‌های تا ۵۰۰ میلیون تومان ودیعه و اجاره ماهانه ۵ تا ۸ میلیون تومان در منطقه ۱ عرضه شده‌اند که اگر قرار بود بر اساس قیمت فعلی این واحدها که به طور متوسط متری ۶۰ تا ۸۰ میلیون تومان است، اجاره بها تعیین می‌شد قطعاً رقم اجاره‌ها بسیار بیشتر از این بود؛ اما مالکان به دلیل ترس از تعیین مالیات‌های سنگین برای خالی بودن واحد، در حال عرضه آنها با نرخ‌هایی پایین‌تر از ارزش واقعی ملک و کمی بالاتر از ارقام فعلی در بازار اجاره بها هستند که معمولاً خانواده‌های دو یا سه نفره که زوجین هر دو درآمد داشته باشند، از پس اجاره بهای این واحدها برمی‌آیند.
یک مشاور املاک در جنت آباد شمالی نیز از ایجاد توازن در اجاره بهای واحدهای ۵۰ تا ۷۰ متری در این منطقه خبر داد و به خبرنگار مهر گفت: در این منطقه اگرچه تعداد واحدهای کوچک متراژ کم است، اما واحدهایی با ودیعه ۲۰۰ میلیون تومان و اجاره ماهانه زیر ۴ میلیون تومان هم می‌توان یافت که البته اکثراً در طبقه ۴ و بدون آسانسور و پارکینگ هستند؛ اما روز گذشته واحد ۹۰ متری ۳ سال ساخت کلیدنخورده در جنت آباد شمالی با امکانات کامل، ۵۰۰ میلیون تومان رهن کامل قابل شده که در مقایسه با ارقام تیر ماه، رقم نسبتاً متعادل‌تری است.

مدیرعامل اتحادیه سراسری مرغداران گوشتی:

قیمت واقعی گوشت مرغ باید ۲۷ هزار و ۵۰۰ تومان باشد

مدیرعامل اتحادیه سراسری مرغداران گوشتی کشور با بیان اینکه گران‌فروشی گوشت مرغ به مدیریت نامناسب شبکه توزیع لازمی گردد، گفت: قیمت واقعی گوشت مرغ باید بین ۲۷ هزار و ۵۰۰ تا ۲۸ هزار تومان باشد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، «محمدعلی کمالی» با بیان اینکه مرغ به میزان کافی در کشور در حال تولید است و کمبودی نداریم، افزود: با توجه به اینکه هر کیلوگرم مرغ زنده در تولیدکنندگان درب مرغداری‌ها ۱۷ هزار و ۱۰۰ تومان خریداری می‌شود، عرضه آن در بازار به قیمت ۳۵ تا ۴۰ هزار تومان گران‌فروشی و اجحاف در حق مصرف کننده است.
وی با اشاره به تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی برای نهاده‌های تولید از جمله ذرت و کنجاله، افزود: با این حال هزینه‌های تولید هر کیلوگرم گوشت مرغ به ۱۹ هزار و ۹۰۰ تومان رسیده و این محصول درب کشتارگاه ۲۶ هزار تومان به فروش می‌رسد. در نهایت مصرف کننده نباید رقمی بیشتر از ۲۷ هزار و ۵۰۰ تا ۲۸ هزار تومان را برای گوشت مرغ بپردازد در حالی که در حال حاضر در خُرده فروشی شاهد قیمت ۳۵ هزار تومانی و بالاتر هستیم

مدیرعامل اتحادیه سراسری مرغداران گوشتی کشور دلیل افزایش هزینه‌های تولید مرغ با توجه به تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی برای نهاده‌ها را مربوط به افزایش هزینه‌های حمل و نقل، جوجه یکروزه و واکسن عنوان کرد.
کمالی تصریح کرد: با این حال در حال حاضر قیمت مصوب هر کیلوگرم مرغ زنده ۱۷ هزار و ۱۰۰ تومان و گوشت مرغ گرم ۲۴ هزار و ۹۰۰ تومان است.
براساس آمار وزارت جهاد کشاورزی سال ۹۹ بیش از دو میلیون و ۵۰۰ هزار تن گوشت مرغ در کشور تولید و به بازار عرضه شد.
طبق مصوبه دولت قیمت جوجه یکروزه گوشتی بین پنج هزار تا پنج هزار و ۴۰۰ تومان است، اما اکنون با نرخ های بین ۸ تا ۹ هزار تومان به مرغداران فروخته می شود. مدیرعامل اتحادیه سراسری مرغداران گوشتی پیش از این اعلام کرده بود که علت افزایش قیمت جوجه یکروزه مرغ گوشتی به دلیل قاچاق تخم مرغ نطفه دار و جوجه یکروزه است.
اکنون قیمت هر کیلوگرم گوشت مرغ گرم در بازار عمده فروشی بیش از ۳۴ هزار تومان و در بازار خرده فروشی بیش از ۴۰ هزار تومان به فروش می رسد.

معاون وزیر نیرو در امور آب و آبفا مطرح کرد:

وخامت اوضاع منابع آبی به علت فقدان درک از ماهیت پیچیده حکمرانی آب

معاون وزیر نیرو در امور آب و آبفای نوشت: آنچه مساله آب در ایران را در چند دهه گذشته وخیم‌تر کرده، فقدان درک از ماهیت پیچیده و متاثر از سطوح مختلف حکمرانی آب در کشور است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، "قاسم تقی زاده خامسی" در صفحه اینستاگرام خود نوشت: این نبود درک، سبب شده با ساده انگاری مساله آب در ایران، هر روز پوپولیسم برای دست‌آویز کردن آن در جهت بهره‌برداری اغراض سیاسی و اقتصادی فعلتر شود.
وی ادامه داد: این درحالی است که جهان با رویکردهای "سیستم های پیچیده انطباقی" از تقلیل گرایی موضوع کمبود آب که می تواند حیات تمدن های بشری را تحت تاثیر قرار دهد به شدت دوری می کند.
معاون وزیر نیرو نوشت: اگر همه راه‌های درست را هم برای مدیریت منابع آب کشور در پیش بگیریم، اینکه ما در اقلیم خشک قرار گرفته ایم و منابع آبی کافی نیست حقیقت گریزناپذیر است.
تقی زاده خامسی افزود: در دورانی سخت از در افتادن با پیچیدگی های پرخطر، اقتصاد سیاسی، ضرورت های تغییر الگوی توسعه در گیر شدن با ذینفعان ریز و درشت و همه الزام های ناشی از اصلاح در سیستم های پیچیده را پیش رو خواهیم داشت که تلخی های خود را دارد.
وی نوشت: پوپولیسم در قالب یک واقعیت، دهها دوروغ را در جهت فریب جامعه و هدایت به سمت و سوی خواسته های ناملموس خود استفاده می کند به خصوص در روزهای اخیر که شاهد فرصت طلبی های جاه طلبانه افرادی هستیم که اتفاقا باعث و بانی شرایط موجود هستند.
معاون وزیر نیرو افزود: تلاش می شود در روزهای آینده واقعیات منابع آبی کشور مطرح شود تا گلمی باشد برای آگاهی عمومی و دوری از پوپولیسم آبی باشد.

دوشنبه های بورسی

سرمایه گذاری به روش مستقیم یا غیر مستقیم؟

رضا محمدی اکیاتان

سرمایه گذاری در بورس مثل یک معدن طلا نیست که با ورودتان روزی چند صد درصد سود به دست آورید و یکشبه پولدار شوید بلکه نیاز به‌صرف وقت و هزینه از جانب شما دارد.

دو روش برای سرمایه گذاری در بورس وجود دارد:

۱) روش مستقیم: حرفه‌ای آموزش ببینید و تمرین کنید تا حرفه‌ای شوید. این حرفه‌ای شدن امکان دارد چند ماه یا بیشتر به طول بیانجامد اما مهارتی است که تا آخر عمر برایتان مفید خواهد بود. در این روش سرمایه گذاری در بورس، عدم آموزش ضرر های زیادی را برای شما در پی خواهد داشت و کاستن را تلخ خواهد کرد. پس قبل از شروع سرمایه گذاری در بورس به روش مستقیم یک آموزشگاه مناسب را برای آموزش خود برگزینید.

۲) روش غیرمستقیم: در این روش شما به‌عنوان یک سرمایه‌گذار با بررسی وضعیت بازدهی و ریسک صندوق سرمایه گذاری و یا سبدگردان، پولتان را به یکی از این دو سپرده و عملاً کاری به وضعیت بازار و چالش‌های آن ندارید. دیگر ضرورتی ندارد زمان زیادی صرف رصد بازار کرده یا نگران شرایط مختلف سیاسی یا اقتصادی باشید. در این روش شما از افراد متخصص برای سرمایه گذاری در بورس استفاده خواهید کرد و آن‌ها در قبال این کار دستمزدی را از شما دریافت خواهند کرد.
با توجه به ریسک‌پذیری، زمانی که در اختیار دارید و میزان سودی که می‌خواهید به دست آورید می‌توانید یکی از این دو روش را برای سرمایه گذاری در بورس برگزینید.

مقطع فعلی استفاده از روش غیر مستقیم یعنی صندوق های سرمایه گذاری یا سبدگردان ها، روش منطقی تر است. در هفته آینده مطالبی را پیرامون انتخاب صندوق سرمایه گذاری مناسب و سبد گردان حرفه ای در ستون دوشنبه های بورسی خواهیم داشت.
شما می‌توانید سوالات بورسی خود را در اینستاگرام بنده به آدرس Bourse_mohamadi بپرسید.

یادداشت

چگونه آلمان بر ابر تورم پیروز شد؟

(قسمت آخر)

حال هرچه تورم بالاتر باشد افراد تلاش بیشتری می‌کنند که زودتر پول را از خود دور کنند و با خرید کالا و دارایی از کاهش ارزش پول مصون بمانند. این امر سبب می‌شود که تقاضا در اقتصاد بالا برود در حالی که عرضه تغییری نکرده و این امر سبب افزایش قیمت‌ها می‌شود. در حالت حدی (مثل شرایط ابر تورم آلمان) فرض کنید افراد به محض اینکه پول نقد به دستشان می‌رسید، اقدام به خرید کالا می‌کردند و حتی همانطور که ذکر شد به کارگران دو نوبت در روز حقوق پرداخت می‌شد و آنها به محض دریافت حقوق، از آن برای خرید مایحتاج استفاده می‌کردند زیرا اگر می‌خواستند تا فردا صبر کنند یا کل حقوق خود را فقط در آخر روز دریافت کنند، ممکن بود که به علت افزایش قیمت‌ها و کاهش ارزش پول، دیگر نتوانند کالای مورد نیاز خود را تامین کنند. در چنین شرایطی اگر دولت برای تامین مالی هزینه‌های خودش در طول یک دوره کوتاه مثلا نقدینگی را پنج برابر کند، به دلیل تورم زیادی که ایجاد می‌کند، سرعت گردش پول هم افزایش می‌یابد. با توجه به اینکه در این مدت تولید افزایش نیافته (رشد تولید مساوی با صفر) و یا به دلیل عدم ثبات اقتصادی حتی ممکن است تولید رشد منفی را تجربه کند، پس تورم بیش از نرخ رشد پولی است که دولت به اقتصاد افزوده است زیرا طبق قاعده اقتصادی که در بالا ذکر شد، تورم برابر خواهد بود با جمع نرخ رشد پول بعلاوه‌ی نرخ رشد سرعت گردش پول. بنابراین قیمت‌ها بیش از مقداری که دولت برای تامین هزینه‌هایش پول چاپ کرده، افزایش می‌یابد و افزایش قیمت‌ها سبب افزایش هزینه‌های دولت هم می‌شود. حال در دوره بعد دولت باید با نرخی بیشتر از دوره قبل پول چاپ کند و اگر این روند ادامه پیدا کند، وارد چرخه ابرتورم خواهیم شد.
از سویی دیگر وقتی مردم می‌دانند که دولت در آینده درآمد قابل اطمینانی ندارد (ارزش حال درآمدهای دولت کفاف ارزش حال بدهی‌ها و مخارج دولت را نمی‌دهد) و از طریق چاپ پول بدون پشتوانه تامین مالی می‌کند، آنها به شکل منفعل عمل نمی‌کنند، یعنی صبر نمی‌کنند تا دولت پول چاپ کند و پس از چاپ پول با آثار تورمی آن مواجه شوند بلکه آنها فعالانه با توجه به انتظاراتی که از عملکرد دولت دارند، قبل از اینکه دولت پول بدون پشتوانه را به اقتصاد تزریق کند، تقاضای قیمت‌های بالاتری در مبادلات اقتصادی می‌کنند و این باعث افزایش سطح عمومی قیمت‌ها می‌شود. در چنین شرایطی دولت باید به مقدار بیشتری نسبت به انتظارات اقتصاد، پول چاپ کند تا کفاف افزایش قیمت‌ها را بدهد و بتواند با چاپ پول بیشتر به نحوی یک ارزش اضافی برای خودش خلق کند. این امر سبب می‌شود که انتظارات تورمی مردم خیلی زیاد شود و دولت هم مجبور است بیش از این انتظارات خیلی زیاد پول چاپ کند و اگر مدتی این حوادث تکرار شود، شاهد ابرتورم خواهیم بود.
درس‌هایی که می‌توانیم از این واقعه تاریخی و عجیب بگیریم این است که دولت باید به شدت مراقب تراز بودن بودجه‌اش باشد و حتی در سخت‌ترین شرایط به سمت آسان‌ترین مسیر یعنی چاپ پول نرود زیرا این خطرناک‌ترین مسیر است! حتی در شرایط جنگ و ناسامانی بهتر است هزینه‌های دولت از ناحیه مالیات تامین مالی شود. درست است که مالیات گرفتن سخت است و نارضایتی به همراه دارد اما سختی‌ها و نارضایتی‌ها و آسیب‌های آن در مقابل تامین مالی از طریق چاپ پول بدون پشتوانه که منجر به تورم یا بعضا ابرتورم می‌شود، کاملا پذیرفتنی است چرا که صدمات تورم بسیار بزرگ‌تر است.
درس دیگر این است که با مدیریت صحیح و حساب شده می‌توان در مدت نه‌چندان طولانی، از یاس‌آورترین شرایط به یک وضعیت قدرتمند کوچ کرد. آلمانی که در سال‌های حوالی ۱۹۲۳ تاریک‌ترین شرایط اقتصادی را داشت، با اصلاحاتی در چند سال بعد به عنوان یک قدرت بزرگ در جنگ جهانی دوم ظهور کرد و یک تنه از چند سو با حریفان خود می‌جنگید و هرچند در نهایت به شکل مرموزی شکست خورد اما پیروزی‌های زیادی را در برابر رقیبان به‌دست آورد و حال پس از گذشت سال‌ها به عنوان قدرت اول اقتصادی اروپا مطرح است.

علی خلیلی نژاد
دانش آموخته اقتصاد دانشگاه شریف
Alborz.payam@gmail.com